

הבעיות הקטנות בעדר הגדול

הח' שלום אור ממשמר הנגב עונה ושואל:

מיקום הפרות

נראה לי שרצוי לחלק את עדר הפרות לפי קבוצות שהרכבן משתנה לפי הצורך, מבלי להתחשב בפריעת "החיים החברתיים" ועל אף "קשיי ההסתגלות". במשק שלנו יש סככה ל-32 פרות ורפת סטנדרטית ל-56 ראש. את הפרות היבשות אנו משכנים ביחד עם המבכירות שבהריון גבוה (מ"6 חדשים ומעלה) בצידה האחת של הרפת, ופעם אחת ביום הננו מוליכים אותן דרך המכון לחליבה כדי להרגילן לתפקידן בעתיד. שלושה ימים אחרי ההמלטה מעבירים את המבכירה וכן את הפרה לסככה, בה היא נתונה בתנאים נוחים יותר; כדי לפנות מקום עבור אלה הננו מוציאים מהסככה פרות שעומדות בתנובה נמוכה ומשכנים אותן ברפת, בעמדות הקרובות למכון החליבה. בחלק זה של הרפת הננו מרכזים איפוא את כל הפרות ירודות התנובה ואת אלה שעומדות לפני הייבוש.

פרעור

הננו מתלבטים בבעיה — הכדאי להחזיק במשקנו פרעור לצורך הרבעת הפרות ה"דור-שות" בשבתות ובחגים כשהמזריעים מטעם האיגודים שובתים ממלאכתם. ואולי רצוי הדבר גם לתכלית ייעול ההפראה של פרות קשות התעברות? אנו מתכוונים לפרעור צעיר, שיפעל במשך שנה ויוחלף באחר, בהגיעו לגיל של

שנתיים. הרי נוכל לספק לעצמנו פרים כאלה מהעדר שלנו. אנו מעוניינים מאוד לקבל תשובה על שאלה זו. ריתכן שדעת הרוב היא שיש להסתייג מפק בהורעה המלאכותית בלבד כפי שהיא מבוצעת על ידי האגודה?

עגלים לבשר

איזו היא השיטה היעילה והמהירה ביותר בגידול העגלים לבשר, בהתחשב בבצורת וירידת מחירי הבשר בשוק? נא לציין את כמות יות החלב המלא, אבקת החלב וכן מנות המזון המרוכז והמספוא הגס בשלבי הגדילה השונים.

קש לריפור

לקינו בבצורת בשנה שעברה וכן גם השנה ונשארו ללא כל מלאי של קש או חומר אחר לרפד. אולי יכול מישו ליעץ לנו כיצד להתגבר על תקלה זו?

לרישום העבודה בענף

כדאי היה שתיקבע שיטה מוסכמת וברורה בענין העבודות שיש לזקוף לחובת ענף הבקר. היש לכלול בסעיף זה גם עבודות כגון: טיפול בזבל, הוצאתו מהרפתים והסככות, הובלת הקש והשחת מהמתכנים והערמות לרפת, הוצאת התחמיץ מהגדל או מהחפירה. הליכה למרעה, תיקונים קלים במבנים, ימי לימוד וכו' וכו'? הננו מעוניינים באופן מיוחד בתשובותיו של הח' אפרים שמארגד על שאלותינו.

א. שמארגד משיב:

1. אמנם, "היחברה" בעדר הפרות קיימים והם חשובים להרגשתן הטובה של הפרות; מן הנכון היה ליצור קבוצות קבועות, החיות ביחד בכל רבע של סככה, אבל אם אין לכם אפשרות לכך בגלל תנאי השיכון אצלכם, תנהגו כפי שהנכם נוהגים. אני במקומך לא הייתי מסתמך יותר מדי על נסיון קצרי-זמן כשלכם.
2. ביחס לפר עור, דעתי כדעתך. בכל משק בעל עדר רציני, צריך להימצא פר עור; הוא לא צריך להיות יקר ו"מיוחס" גדול; אפשר בכל משק לגדל למטרה זו בכל שנה פר מחפזה הטובה ביותר; לתת לו לשמש כפר רורבי במשך שנה, ואח"כ למכור אותו לבשר. הפר בגיל שנתיים עדיין מרויח את מזונותיו על ידי העליה במשקל גופו. יש גם מחוץ לשבת מקרים שכדאי לנסות הרבעה טבעית במקום הורעה; עדיין לא ידוע לנו הכל על חיי המין של הפרות, ויש מקרים רבים בהם הרבעה טבעית בזמן מצילה פרה מהמאכלת.
3. בעיית הקש היא חמורה ותחמיר עוד יותר בחורף הבא. בדרך כלל יש לדאוג לרורבה הגונה בשנה גשומה. הפעם הצטרפו להיעזר בשבבים, פסולת כותנה ועוד חומרים מסוג זה. ארגון הובלנים, כדוע